

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 52. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297608320/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

fortælle den? – Fra Løberen til Secretairen, fra Trappe-Tøsen til Gouvernanten, havde det tusind-tungede Rygte og en naturlig Nysgjerrighed bragt alle Slottets Folk en efter anden ned i Portnerens Stue – Og ligesaasomt en kom, som ikke havde været der før, maatte han begynde sin Historie forfra – Dog dette var selv en Hjertestyrking for Panthakak –

Kammer-Tjeneren fortalte sin Herre, Marquien af V*** det ved Afklædningen, og skjønt det var silde, og denne gamle Herre allerede vilde have gaaet til Sengs, kunde han dog ikke staae den Begjærighed imod, at høre noget, der var saa umenneskeligt og latterligt, med alle sine Omstændigheder – Han lod derfor den fremmede meget høflig bede, at han vilde umage sig op til ham; og denne adlydede med Glæde – Dog undsaae han sig noget ved sin Dragt, der dog, om man skal troe Historien, havde fordum udgjort en Deel af Portnerens Søndags-Klæder, da han saa sig i et prægtigt Gemak hvor hundrede Lys syntes at spille i de venetianske Speyle, og ligesom om Kap hvert Øyeblik at vise ham den stærke Contrast, imellem en udplyndret Jydsk Student og en rig Excellence – Hans Frygtsomhed og tvungne Miner røbede denne Undscelse saameget at Marquien mærkede det – Men han havde heller ikke mærket det, førend han med al den ømme Varsomhed, al den betænksomme, den hidetarmende, den umærkelige Hoflighed, alle de menneskekjærlige Miner, som ere saa naturlige hos en Hofmand, og saa fortryllende hos alle Stands-Personer, vidste at opmuntre sin Gjæst – Langtfra, som en af vore tykke Borgere, der har meer end de kan fortære, eller som en af vore suurseende Pedanter, eller som en af de Hielgene, der sukker af Oplæselse, og beklager af Had, at nedslaae ham med en eneste fornærmende, eller uoverlagt Anmærkning, nedlod han sig paa saa fin en Maade meer og meer til ham, at den gode Panthakak ikke vidste andet, end at det var ham, der steg op til hans Excellence. Det er en bedrovet Leylighed, sagde Marquien, som jeg har at takke for den Fornøielse, at see en artig Udlænder, en Dansk, som jeg horer, og en lærd Mand i min Eremitage – De er ja fød i Danmark? –

Ja Deres Excellence – I Sønder-jylland i F*** – Min Moder var Madame Kuchlein – Min Fader – –

De maae endnu fortælle mig det altsammen omstændeligt, Herr Panthakak, hvad Deres kjære Familie angaaer – Jeg tager Deel i det alt – Deres Uheld har rørt mig meget – – Men jeg glemmer at De

er saaret – Charles, du har dog vel seet til Herr Panthakaks Blessurer –
det er dog vel ikke farligt – – –

O Deres Excellence! – Det er kun nogle ubetydelige Contusioner –
Det meeste var NæseBlod –

Men De maae dog bades – virkelig maa De bades med Spiritus vini
eller sligt – Det kan ellers have farlige Følger – Min Kammertjener
forstaaer det – Hører du Charles? –

Ak Deres Excellence! –

Og for alting et Alterations-Pulver – –

O Deres Excellence! –

En Stoel til Herr Panthakak –

Ak Deres Excellence! – – –

En Læne-Stoel Dosmer! – Kan du ikke begribe, at han maae være
mat? –

O Deres Excellence! –

De slemme Rovere! – Men saa tilig som Dagen bryder frem, skal
jeg have alle mine Folk satt paa Spor efter dem – Min Jægere skal føre
dem an – det er ret en Karl, som er skikket til det Arbeide – Saaledes
at mishandle en uskyldig reysende – en galant homme – – min Ven –
thi alle artige Mennsker og i Besynderlighed alle reysende er mine
Venner, Herr Panthakak –

Ak Deres Excellence –

Det er vor Pligt – Langt fra alle dem, til hvis Venskab de har nogen
naturlig Rettighed, ere de virkelige faderløse – moderløse – i de fol-
kerigste Steder ofte Eremiter – forladte – tiest uvidende om Landets
Sæder; og derfor alt for ofte bedragne – Alt for ofte et Formaal for
nedrigsindede – For et Vanheld af denne Art havde De dog været
sikker, hos Deres gode Frue Mama, Madame Kûch – – – Kûch – – –

Madame Kûchlein – Deres Excellence – Men hun er død – – – Jeg
har hverken Familie eller Venner, og et hvert Land er mig lige
kjært – Der er overalt Mennsker, og – – – –

Overalt onde Mennsker vil De sige – De har Ret – Fuldkommen
Ret – Endskjønt i en anden Zirkel end De, har jeg fra Barnsbeen af,
kjendt altformange, der ret lod sig det være magtpaaliggende, at
overbevise mig om denne bittere Sandhed – De hvis Haandværk det
er at gjøre ont, og som forstaaer deres Haandværk, vil jeg ikke en-
gang tale om, endskjønt naar man vilde begynde at tælle fra Tyran-
nen, Maitressen og Favoriten, og gaae den heele Række igjennem af